

Markku Mannila

Palaneet bootsit

Ne erosivat hyvin vähän cowboy-saappaista. Ne olivat varrelliset, korkoa tarpeeksi, väritys oli sekaisin mustaa ja punaista niin, että punainen näkyi epätasaisesti mustan alta. Vaaleankeltaisella ompeleella kirjaillut varret. Ja varsien reunat olivat suusta pyöristetyt. Hän piti niistä kapeista kärjistä, joita ei ollut vedetty aivan piikkiin, vaan kärjet olivat enemmän latteat kuin pyöreät. Siistiä työtä.

He lähtivät jätkäporukassa liikkeelle eräälle järvelle, nimi oli Palojärvi. Kapa, Pinkka, Unska ja Arska ja tietenkin hän, joka ei luopunut kengistään edes tällä retkellä. He ottivat taksin ja ajoivat 90 kilsaa sinne, mistä voimalinjat kulkivat suoraan järven yli. Ei ollut polkua, oli vain pensaita ja pientä ja suurta puuta. Maasto oli hakattu puhtaaksi linjan tieltä.

Kaikilla oli kantamukset, makkaraa, viisitoista litraa kotiviiniä ja punkkua monta pulloa. Hänellä oli raskain reppu. Oli sanonut, että se on minun laittamaani viiniä, te kuitenkin kaadutte ja menee maahan meidän loistavat lääkkeet.

Matkaa oli rannalle kaksi kilometriä. Noin puolessa välissä alkoi Unska osoittaa uupumisen merkkejä. Hän huomioitsi sen. Itse hän olisi jaksanut vaikka perille asti mutta ajatteli, että otetaan vähän vinkkua niin alkaa Unskakin piristyä.

Istuttiin ja otettiin viiniä ja makkaraa. Lenkki maistui maastossa hyvältä viinin kera. Kapa nosti pullon huulilleen muttei pulputtanut.

- Älä sylje siihen pulloon, ota kunnon hölää, hän sanoi ja nauroi paskaisesti päälle. Loput pullosta heitti kiveen.

- Tällä lailla on kevyempää, hän sanoi, heitti repun selkäänsä ja lähti ensimmäisenä matkaan. Nortti kärysi suupielessä.

Hän oli kovassa kunnossa armeijan simputusoperaation jälkeen. Simputus oli kovettanut hänet, mutta itse hän sen oli suunnitellut ja muilla konsteilla hankkinut. Eivät oikein sopineet päällystön pirtaan. Aina välillä hän katsoi kenkiään. Farkkujen lahkeet oli taitettu puoleenväliin varsia.

- Sopivat korpinkengät, hän sanoi ja nauroi omahyväisyydelleen.

Unska ja muutkin olivat saaneet kummasti potkua viinistä ja nyt he kävelivät yllättävän reippaasti. Leiripaikka näkyi töyrään päältä, se antoi pontta kintereisiin. Arska ja Kapa olivat veljeksiä. Arska oli nuorempi, mutta ei välttämättä tyhmempi, no mitä nyt viina vähän tekee tyhmäksi, ja viisaammaksi.

Unska pystytti huvilateltan. Se oli jotenkin järkyttävän iso. Unskalla oli aina vaaleanharmaa ulsa päällä. Sillä oli niitä kotona kolme elikkä siisti mies. Pinkkaa pidettiin vähän yksinkertaisena, se änkytti pahasti, mutta kun se sai vähän viinaa, niin siitä sai melkein selvän, puheesta meinaan. Hän laittoi nuotioon palamaan paksuja risuja, niitä oli paljon hakkuun jäljiltä, ja ne katkeilivat kuin korret hänen vääntäessään ne jalkansa alla. Pitkiä ne olivat, mutta olihan nuotiopaikka laaja kivillä reunustettu.

Köösä oli sytytetty ja se loimusi iloisesti. Makkaraa paistettiin ja viini virtasi kuin Belsassarin pidoissa. Syntistä porukkaa, hän ajatteli ja otti pitkän huikan kotiviiniä. Se oli melkein kirkasta, hän oli siilannut sen vanhan lakanan läpi. Oli siinä hirvensarvipulverissa jotain taikaa, sehän maistui melkein maukkaalta viinalta.

Pinkka selvitteli selvenneellä äänellään hänelle, että oot kova jätkä. Unska ja Kapa väittelivät politiikasta. Unska oli tosi kova kundi, syntynyt Hesassa, elänyt pitkin pohjoismaita ja mursi ruotsiksi. Oli ollut piikkimiehiä, sillä oli aina hihallinen paita päällä, suut oli kiverretty kyynärtaipeisiin eikä se koskaan pitänyt T-paitaa. Se oli meistä toistakymmentä vuotta vanhempi, ollut Tukholmassa pidätettynä pari kertaa. Siitä se oli hänelle kerran kertonut. Kohtelu oli ollut luokatonta, niin Unska sanoikin, että sinne olis tullut jäätyä, mutta pidin suuni kiinni kavereiden tähden.

Kesäinen hyttysistä rikas ilta alkoi olla käsillä. Rannassa oli vuotava ruuhi. Arska, joka ei pysynyt oikein tolpillaan, meni tyhjentämään kapeaa vuotavaa ruuhaa. Hän katsoi sitä touhua vähän yläpuolelta, ajatteli sitten, että oli turha kieltää, vesille se aikoi. Hän katseli kun Arska työnsi ruuhen veteen ja souteli ja lauloi, äänessä ei ollut kehumista. Arska ei huomannut kuin vasta sitten kun matalalaitainen ruuhi alkoi upota. Arska ei osannut uida. Hän näki, kun Arska ja ruuhi kellahtivat.

Hän toimi. Paita pois ja hän hyppäsi suin päin veteen. Arskalta ei näkynyt kuin ilmaa haroa toinen käsi, kun hän sai Arskaa vaatteista kiinni ja nosti. Hänen päänsä painui veden alle ja hän tunsikin kenkiensä alla upottavan pohjan. Toisella kädellä kauhoen ja toisella Arskaa pitäen niin, että tämän pää oli vedenpinnan yläpuolella, hän teki matka kohti rantaan ja tunsikin, kuinka hän veti vettä keuhkoihinsa. He pääsivät rantaan. Muut olivat tulleet vesirajaan ja nostivat Arskan rannalle. Hän itse jäi kakomaan vettä keuhkoistaan. Kaikki olivat hiljaa. Hän nousi kyykystä jaloilleen, riisui housunsa ja laittoi kenkensä lattealle nuotiokivelle kuivumaan ja meni teltaan. Onneksi oli lämmin yö ja nuotion valtava hiillos lämmitti myös. Hän nukahti heti.

Kun hän aamulla nousi tarpeelle, hän meni hakemaan kenkiään. Terät olivat palaneet kytemällä pois. Jäljellä vain varret, siinä kivellä vielä käräysivät.